

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

ЧЕСТО ЗАДАВАНИ ВЪПРОСИ

ПО ОТНОШЕНИЕ НА ДИРЕКТИВА 2011/65/ЕС (RoHS 2)

Настоящият документ е реализиран в съответствие с политиката на Министерството на околната среда и водите за информиране и подготовка на индустрията за изпълнение изискванията на Директива 2011/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2011 г. относно ограничението за употреба на определени опасни вещества в електрическото и електронно оборудване (ЕЕО), известна още като RoHS 2 Директива.

Документът е превод от английски език на документа “RoHS 2 FAQ guidance document“ на Европейската Комисия (ЕК) от 12 декември 2012 г. и е публикуван на интернет адрес:
http://ec.europa.eu/environment/waste/rohs_eee/events_rohs3_en.htm

„Често задавани въпроси“ е динамичен документ и може да бъде изменян в бъдеще в съответствие с опита в прилагането и преразглеждането на RoHS 2 Директивата.

Този документ отразява гледната точка на Генерална Дирекция „Околна среда“ към ЕК и като такъв не е законово обвързващ! Ангажиращото тълкуване на законодателството на Европейския съюз е единствено от компетенцията на Съда на Европейските общности.

Януари 2013 г.

1. Въпроси от общ характер

1.1. Какво е наложило преработката на RoHS Директивата?

Преработката е главно насочена към постигане на следните цели:

- Създаване на по-добри регулаторни условия. Това означава прецизирана, ефективна и работеща Директива;
  - Повишаване нивото на правна яснота и сигурност, включително улесняване на нейното хармонизирано прилагане;
  - Адаптиране на Директивата към научно-техническия прогрес по отношение употребата на опасни вещества в ЕЕО, особено в медицински изделия и прибори за контрол и управление;
  - Въвеждане в съответствие и хармонизиране на RoHS с друго европейско законодателство, като например Новата Законодателна Рамка (NLF) – „Пакет за предлагане на пазара на продукти“, REACH (Регламент (ЕО) № 1907/2006 на Европейския парламент и на Съвета относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали), Директива 2009/125/ЕО на Европейския парламент и на Съвета за създаване на рамка за определяне на изискванията за екодизайн към продукти, свързани с енергопотреблението (ErP) и законодателство по отношение управлението на излязло от употреба ЕЕО, с цел намаляване на административната тежест и увеличаване на разходната ефективност;
  - Хармонизиране на изпълнението в различните държави-членки (ДЧ);
- и
- Предотвратяване на риска за човешкото здраве и околната среда, по-специално по отношение на заетите в процеса на управление на отпадъците от ЕЕО.

1.2. Каква е разликата между Директива 2002/95/ЕС (RoHS 1) и Директива 2011/65/ЕС (RoHS 2)?

Съществуват ключови различия между двете директиви в следните области:

1. Обхват

- Постепенно разширяване на изискванията към цялото ЕЕО, кабелите и резервните части с оглед на пълно съответствие (с изключение на ЕЕО, изрично описано в чл. 2, параграф 4) до 22 юли 2019 г.
- Прецизиране на важни определения (Член 3);
- Разпоредба за преразглеждане на обхвата не по-късно от юли 2014 г.

2. Ограничаване на нови вещества

- Методология за оценка на нови опасни вещества в ЕЕО с оглед на ограниченията, базирани основно на критерии, свързани с отпадъците;
- Преразглеждане на списъка с ограничените вещества, което трябва да се извърши от Европейската Комисия до юли 2014 г. и периодично след това;
- Възможност за държавите-членки да предлагат ограничения за нови вещества;

3. Освобождавания от ограниченията на Директивата:

- По-ясни и по-прозрачни правила за предоставяне, подновяване или заличаване на освобождавания;
- Задължение на производителите да подават заявления за освобождаване и да извършват необходимата оценка.

4. Съгласуваност с друго Европейско законодателство:

- Новата Законодателна Рамка (СЕ маркировка и Декларация за съответствие);
и
- Регламент (ЕО) № 1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH).

1.3. Кога ще се прилагат новите разпоредби на RoHS 2?

RoHS 2 Директивата влезе в сила на 21 юли 2011 г. и трябва да бъде транспонирана в националното законодателство до 2 януари 2013 г. В този момент RoHS 1 Директивата ще бъде отменена.

От 22 юли 2014 г. ограничението за употребата на опасни вещества постепенно ще се разшири, като обхване нови категории продукти. Разпоредбите на RoHS 2 също ще се прилагат за тези видове ЕЕО от датите, посочени по-долу:

Кабелите, резервните части за ремонта, повторната употреба, осъвременяването на функционалните характеристики или повишаване на капацитета на специфична категория продукти, трябва да са в обхвата от същата дата, както съответната продуктова категория. Следвайки принципа “ремонтируем както е произведен“, резервните части за специфични продукти, намиращи се вече на пазара преди посочените по-горе дати, са изключени от това изискване.

Изискванията за СЕ маркировка и Декларация за съответствие са в сила от 3 януари 2013 г. (за приложимост вижте раздел 8 на този документ).

1.4. Защо опасните вещества, ограничени съгласно RoHS 2, не са ограничени за всички продукти?

Една от основните цели на RoHS 2 е да отговори на безпокойството, свързано с нарастващия обем на излязлото от употреба ЕЕО на територията на ЕС. Опасните вещества в този тип оборудване може да се отделят по време на процеса на управление на отпадъците и биха могли да предизвикат увреждане на човешкото здраве и околната среда. Най-ефективният начин за това е да се ограничи употребата на опасните вещества още при производството. Ограничаването на употребата на опасни вещества в ЕЕО при производствения процес също намалява потенциалната експозиция по време на фазата на употреба, когато може да се наблюдава кожна, орална и експозиция, свързана с вдишване. ЕС също така е създал законодателство за опасни вещества по отношение на други

приоритетни отпадъчни потоци, като например излезли от употреба превозни средства, батерии и опаковки.

1.5. Как REACH и RoHS 2 се отнасят едно спрямо друго?

REACH и RoHS са два различни акта с различен обхват и цели. RoHS 2 е специфична за сектора директива, която предвижда правила за ограничаване на определени опасни вещества в ЕЕО, докато REACH е основен акт регулиращ регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химични вещества.

RoHS 2 не засяга прилагането на REACH и обратно, по отношение на ограничаването на химични вещества в ЕЕО. Когато има припокриване, се прилага по-строгото ограничение (т.е. най-ниската максимална концентрация). Освен това, освобождавания от ограниченията съгласно RoHS 2 може да не бъдат предоставени, ако водят до намаляване на защитата на околната среда и човешкото здраве, осигурени от REACH.

Параграф 28 от преамбюла на RoHS 2 изисква по време на преразглеждането на Директивата, да бъде извършен цялостен анализ от ЕК на съгласуваността ѝ с REACH. За да се осигури съгласуваност между RoHS 2 и REACH:

- Едновременно, методологията за предстоящи ограничения на вещества и критериите за предоставяне на освобождавания трябва да са в съгласуваност с REACH.
- Наличната информация, съгласно процедурите по REACH, трябва да се използва за бъдещи изменения на RoHS, свързани с химичните вещества.

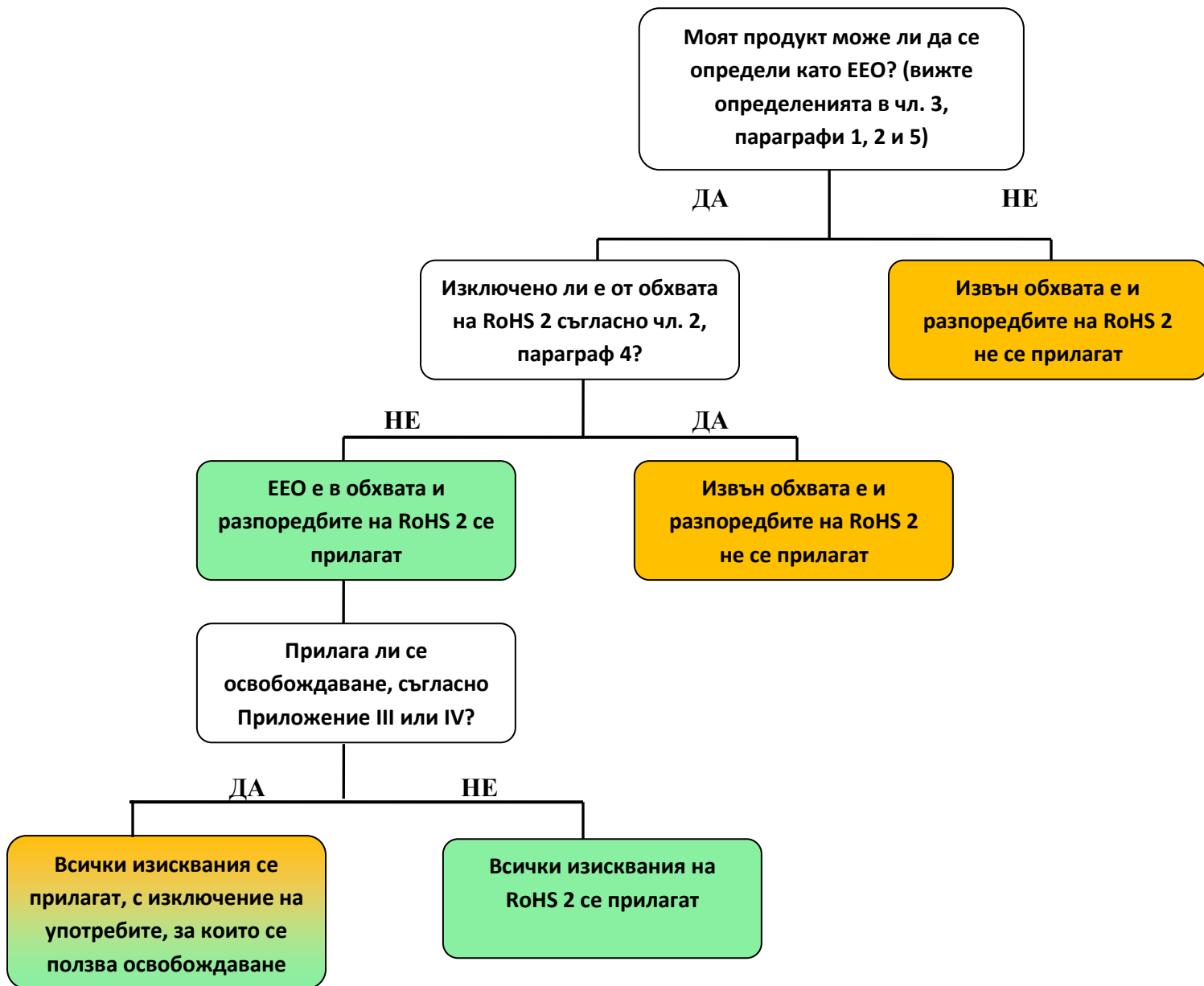
Първото преразглеждане на RoHS 2 трябва да се извърши до юли 2014 г. и също ще се отнася до разработването на методология за бъдещи изменения на списъка с ограничени вещества.

1.6. Батериите влизат ли в обхвата на RoHS 2?

Не. Параграф 14 от преамбюла на RoHS 2 специално подчертава, че RoHS 2 трябва да се прилага без да засяга Директивата относно батерии и акумулатори. Параграф 29 от Директивата относно батерии и акумулатори и отпадъци от батерии и акумулатори (2006/66/ЕС) уточнява, че RoHS не се прилага за батерии и акумулатори, използвани в ЕЕО.

1.7. Как да разбера дали RoHS 2 се прилага за моя продукт?

За да разберете дали изискванията на RoHS 2 се прилагат за вашия продукт, следвайте схемата по-долу:

1.8. Къде мога да задам въпрос относно разпоредбите на RoHS 2?

Ако имате някакви въпроси, моля обърнете се към Генерална Дирекция „Околна среда“ в Европейската Комисия. Като втора възможност, списък с компетентните национални органи може да намерите на следния интернет адрес:

http://ec.europa.eu/environment/waste/weee/pdf/contacts_ms_rohs.pdf

2. Обхват – Член 2, параграф 2

2.1. Какво означава „Без да се засягат разпоредбите на чл. 4, параграфи 3 и 4, държавите-членки предвиждат, че ЕЕО, което е било извън обхвата на Директива 2002/95/ЕС, но което не би съответствало на настоящата Директива, може въпреки това да продължава да се предоставя на пазара до 22 юли 2019 г.“?

Член 2, параграф 2 от RoHS 2, определя, че на ЕЕО, което е било извън обхвата на RoHS 1, но попада в обхвата на RoHS 2, но не съответства на нейните разпоредби, се предоставя пълен достъп до пазара до 22 юли 2019, освен ако предоставеният преходен период е ограничен съгласно чл. 4, параграфи 3 и 4.

2.2. Кои продукти се ползват от тази разпоредба? (Членове 2(2), 2(1), 3(1), 3(2), 4(3), 4(4))

Всички продукти от категория 11 могат да се възползват от преходния период по чл. 2, параграф 2, но също така и продуктите в другите категории, които само сега попадат в рамките на обхвата на RoHS 2, поради разпоредба, отнасяща се до новия обхват, като например прецизираното определение за ЕЕО, което включва всяка част от оборудване, което се нуждае от електрически ток или електромагнитни полета, за да изпълнява поне една от функциите по предназначение.

2.3. Какво означава „предоставяне на пазара“ в този контекст? (Членове 2(2), 3(11), 3(12))

„Предоставяне на пазара“ включва пускане на пазара, т.е. предоставяне на пазара за първи път и всички вторични пазарни операции, например препродажба. Това означава, че продуктите, за които се прилага член 2(2), ще имат пълен достъп до пазара до 22 юли 2019 г. След тази дата, обаче, не се допуска оставането на пазара на нито един от тези продукти, дори ако е бил пуснат на пазара преди тази дата. Това означава, че веригата за дистрибуция в рамките на ЕС трябва да се изчисти от тези несъответстващи продукти до 22 юли 2019 г.

Европейската Комисия отправи този въпрос във второто (ex post) проучване за оценка на въздействието от промените в обхвата. Основавайки се на препоръките на консултантите, ЕК ще постави този въпрос в планираната оценка на въздействието през 2013 г., като

основа за изготвяне на предложение на ЕК през първата половина на 2014 г., съгласно мандата по член 24, параграф 1 на RoHS 2.

2.4. Какво означава „несъответстващ“? (Членове 2(2), 4(1), 4(2), 13, 15)

„Несъответстващи“ означава продукти, които не са в съответствие с максималните стойности на концентрациите, или които не са в съответствие с приложимите процедурни изисквания по RoHS 2 (т.е. Декларация за съответствие и CE маркировка).

3. Обхват – Изключения за големи (large-scale) инсталации?

3.1. Какво са „големи единици стационарно промишлено оборудване“ и „неподвижно монтирани големи инсталации“? (Членове 2(4)(г) и 2(4)(д))

За разлика от RoHS 1, RoHS 2 има отворен обхват. Обаче, няколко продуктови групи са изключени от обхвата на RoHS 2. Две от изключенията, описани в член 2, параграф 4, се отнасят до комбинация от ЕЕО в професионален контекст, т.е. „големи единици стационарно промишлено оборудване“ (член 2(4)(г)) и „неподвижно монтирани големи инсталации“ (член 2(4)(д)).

И двата термина са обяснени в определенията (член 3, параграфи 3 и 4), обаче не е пояснено какво означава „големи“. Двете категории са комбинация от различни видове артикули, като например машини, компоненти и т.н. за постоянна експлоатация на определено място, монтирани и демонтирани от професионалисти. Следователно двете категории може да се припокриват. Важно е, обаче, да се вземе под внимание, че значението на „голям“ (large-scale) по смисъл може да е различно за „оборудване“ и „инсталации“, тъй като има разлика между **оборудване** и **инсталации**.

Оборудването са основно машини, самостоятелни или комплектовки, често с подвижни части и използвани, например за обработка или производство на материали и обработваеми заготовки. Машинната Директива 2006/42/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 17 май 2006 година, може да се използва като ръководство. Определено машинно оборудване също може да е част от неподвижно монтирани инсталации.

За да се възползва, от което и да е изключение, големите единици стационарно промишлено оборудване или големите неподвижно монтираните инсталации трябва да отговарят на всички съответни изисквания. Както е изложено по-долу, те трябва да бъдат:

(Оборудване)

Комплектовка от машини, оборудване и/или компоненти, функциониращи съвместно за специфично приложение;

- Монтирано за постоянно и демонтирано от специалисти на дадено място;

- Експлоатирано и поддържано от специалисти в промишлени производствени сгради или съоръжения за научно-изследователска дейност;
- И трябва да бъде голямо по мащаб/размери;

(Инсталации)

- Комплектовка от няколко вида апарати и, където е приложимо, други устройства;
- Сглобени, монтирани и демонтирани от специалисти;
- Предназначени да се използват за постоянна експлоатация на предварително определено място;
- И трябва да бъде голямо по мащаб/размери.

„Голямо по мащаб/размер“ е част от изискванията и за двата вида ЕЕО. Очевидно, съществува разделителна линия между „по-голямо“ оборудване и инсталации, ползващи се от изключението, и друго подобно, „по-малко“ оборудване. „Голямо по мащаб/размери“ се отнася до размерни или подобни критерии като посочените по-долу, въпреки че този критерий не е точно определен в RoHS 2.

Това е отговорност на производителя, вносителя, или всеки друг участващ икономически оператор, да прецени, дали неговото оборудване или инсталация може да се възползва от изключението. Когато дадена комплектовка от оборудване, компоненти и други устройства се доставят заедно или сглобяват и пускат на пазара като единично оборудване или производствена поточна линия, тогава може да се вземе под внимание прилагането и на други директиви, като например Директивата за Електромагнитната Съвместимост, Нисковолтовата директива и Машинната Директива.

Поради същността на двете определения, отнасянето на широк набор от видове или класове от оборудване, за която и да е от двете категории не е възможно. Решенията трябва да се взимат за всеки отделен случай, като се разглеждат всички критерии във всяко определение. Целта на следващите неизчерпателни списъци с примери и критерии е в подкрепа на тези решения.

Примери за **неподвижно монтирани големи инсталации** (ползващи се от изключението):

- Линии за поточна обработка и поточни производствено-монтажни линии, включително работи и машинно оборудване (индустриални, за производство на храни, медийни печатарски машини и т.н);
- Пътнически асансьори;

- Конвейерни транспортни системи;
- Автоматични системи за складиране;
- Електрически разпределителни системи, като например генератори;
- Железопътна сигнализационна инфраструктура;
- Неподвижно монтирани охлаждащи, климатични и хладилни инсталации или отоплителни системи, проектирани изключително за употреба в сгради, които не са предназначени за живеене.

Примери за големи единици стационарно промишлено оборудване (ползващи се от изключението):

- Машини за индустриалното производство и обработване на материали и стоки, като например:
  - Стругове с ЦПУ;
  - Мостов тип смилаци и пробивни машини (бормашини);
  - Формовъчни метални преси;
  - Вестникарски печатарски машини ;
- Машини за изпитване на материали/обработваеми заготовки и детайли, като например:
  - Системи за откриване на дефекти (електронно лъчеви, лазерни, с ярка и ултравиолетова светлина);
  - Интегрирани прибори за тестване на голи и покрити платки (РWB).
- Подемни кранове;
- Други машини с подобен размер, сложност и тегло.

Сгради, обекти и площадки, химически заводи и т.н. не са инсталации; обаче е възможно те да съдържат различни подсистеми, които може да се определят като инсталации или оборудване съгласно RoHS 2. Ключовата характеристика за подсистема е, че нейните елементи са взаимозависими и свързани. Някои подсистеми може да са извън обхвата на RoHS 2 от самото начало, тъй като не включват ЕЕО, или могат да бъдат изключените от обхвата големи инсталации или промишлено оборудване. ЕЕО, което е специално проектирано за такива подсистеми, извън обхвата на RoHS 2, също се ползва от изключението съгласно чл. 2, параграф 4, подточка в).

Като общо правило, стендови обработващи инструменти и ИТ оборудването не попадат в рамките на категорията „големите единици стационарно промишлено оборудване“.

Оборудване и инсталации, които не попадат сред посочените по-горе примери, трябва да се оценят индивидуално по отношение на формулировката на изключенията. **Тежестта за доказателствената оценка е отговорност на икономическия оператор.** Когато дадено оборудване или инсталация се ползва от изключението, всички негови съставни компоненти, когато то се пуска на пазара, също са изключени от обхвата.

Машините, които имат частична мобилност, например частично подвижни машини, движещи се по релси, може да се смятат „предназначени за постоянна експлоатация“. От друга страна, ЕЕО, което ще се използва на различни обекти (площадки) през целия период на експлоатацията му, не се счита за предназначено за постоянна експлоатация. Индикатор за постоянна експлоатация: ако не е лесно оборудването да бъде преместено (предвидено да бъде премествано) и ако е предназначено за експлоатация на едно единствено място.

Що се отнася до промишления контекст за професионално инсталиране и демонтиране, сценариите, като нуждата от специално оборудване за монтиране, изисквани разрешителни, ако въвеждането в експлоатация е професионално инженерно изпълнение, специализирано обучение, значително време за инсталиране и т.н., могат да бъдат индикатори.

По отношение на определението „голямо габаритно“, това особено съответства на оборудване, като например самостоятелни промишлени машини, пуснати поотделно на пазара. „едрогабаритно“ може да се използва за идентифициране и разграничаване между видове оборудване по размери, тегло, капацитет, производителност или други критерии, свързани с характеристиките на машините. Това се отнася също и до сложността на оборудването или инсталацията, и до усилията, необходими за инсталиране, работа, поддръжка и демонтиране на оборудване или инсталация.

Възможен начин за въвеждане на пряк критерий за размера се отнася до превоза. Следните насочващи метрични единици и качествени критерии е възможно да бъдат приложени за инсталациите. Ако **инсталацията** надхвърля минималните изисквания за **един** от следните критерии, може да се счита за „голяма“:

- Ако, когато се монтира или демонтира инсталация, която е прекалено голяма, за да бъде местена в ISO 20-футов (610 см) контейнер, тъй като общата сума на транспортираните ѝ части, е по-голяма от 5,71 m x 2,35 m x 2,39 m, то тя може да се счита за „голяма по размери“.

- Максималното тегло на много товарни камиони е 44 тона. Така че, когато се монтира или демонтира инсталация, ако тя е прекалено тежка, за да бъде преместена от 44-тонен камион, тъй като общата сума на нейните части, както се транспортират, тежи повече от товарния капацитет на камиона, тази инсталация може да се разглежда като „голяма по размери“.
- Ако са необходими тежкотоварни кранове за монтирането или демонтирането, инсталацията може да се разглежда като „голяма по мащаб“.
- Инсталация, която не се вменя в рамките на нормална промишлена среда, без да е необходима структурна модификация на средата, може да се разглежда като „голяма по мащаб“. Примери за модификации са области с изменен достъп, подсилени основи и т.н.
- Ако една инсталация има изчислена мощност по-голяма от 375 kW, то тя може да се разглежда като „голяма по мащаб“.

Както е обяснено по-горе, „голям по мащаб“ няма непременно същото значение за оборудване и инсталации. Оборудване, което е „голямо по мащаб“ в сравнение с по-малко промишлено оборудване, може да е значително по-малко от „голяма по мащаб“ инсталация. Следователно, не е необходимо оборудването да отговаря на гореизброените критерии за инсталации. Обаче, ако е така, то е при всички случаи „голямо по мащаб“. Следните критерии може да се приложат към инсталираното оборудване, но трябва да се разработят специфични ръководни метрични параметри. Някой от следните критерии може да служи за индикатор:

- Размери (за насоки, вижте изброените по-горе примери за оборудване);
  - o Размер на оборудването;
  - o Размер, движение или сила на подвижни части;
- Тегло (за насоки вижте изброените по-горе примери за оборудване);

Когато размерът или теглото на дадено оборудване или инсталация е близо до насочващите метрични критерии за „голямо по мащаб“, или когато е трудно да се определи неговия точен размер или тегло по отношение на класификацията му като „голямо по мащаб“, сложността или изискваните от тях ползи може да се вземат предвид като качествен индикатор. Индикатор за сложността е, че оборудването се състои от няколко компонента, взаимосвързани да формират подсистеми за процесни параметри, които обхващат функциите, предназначени за оборудването. Показателните ползи може да включват специални хранващи връзки, различни от чист сух въздух или водоснабдяване и канализация, като например снабдяване с компресиран газ под високо

налягане, вакуумни тръби, връзки за изтегляне на топлина или токсични вещества, или тръби и канали за снабдяване с химикали.

3.2. Изключването от обхвата на Директивата, отнасящо се до „големи единици стационарно промишлено оборудване“ и „неподвижно монтирани големи инсталации“, обхваща ли също и оборудване като например IT и телекомуникационно оборудване, медицински изделия или промишлени прибори за контрол и управление?

Като общо правило, изключенията от обхвата могат да се прилагат към всяка от продуктовете категории, посочени в Приложение I. Обаче, оборудване, което не е специално проектирано и инсталирано като част от изключено оборудване или инсталация, влиза в обхвата на тази Директива. Детекторите за дим, компютрите и кабелите са примери за оборудване, което е в обхвата на Директивата.

3.3. Кой носи отговорност за елементи, които са предназначени да се използват в „големи единици стационарно промишлено оборудване“ или “неподвижно монтирани големи инсталации“?

Съгласно Член 2, параграф 4, буква в), тълкуван заедно с Член 2, параграф 4, букви г) и д), RoHS 2 не се прилага за оборудване, което е специално проектирано и трябва да бъде инсталирано като част от „големи единици стационарно промишлено оборудване“ или “неподвижно монтирани големи инсталации“. Следователно задълженията, които Директивата налага на производителя на ЕЕО и на различните участници във веригата за доставки няма да се прилагат като такива по отношение на посоченото оборудване, но независимо от това, възможно е определен производител да трябва да гарантира и удостовери, че условията, въведени в член 2, параграф 4, буква в) са изпълнени. Тогавя другите участници по веригата ще трябва да предоставят документация и информация в посочената степен. Въпреки липсата на задължения за лицата, които извършват монтажа на оборудването в текста на RoHS Директивата, това не може да изключи, че лицето, което извършва монтажа и което не произвежда въпросното оборудване, няма да носи отговорност за тази документация и информация.

4. Обхват – други изключения

4.1. Какво се има предвид под „специално проектирано оборудване“ (Член 2(4)(в) и Член 2(4)(й))

„Специално проектирано“ оборудване се споменава в две от изключенията на Директивата (Член 2(4)(в) и Член 2(4)(й)). Всички изключения в член 2, параграф 4 са ограничени по своята природа. Това означава, че оборудване, което може да се използва според изключението, но също така за целите в обхвата на RoHS 2, ще е необходимо да съответства. Изразът „специално проектирано“, както е посочено в член 2, параграф 4, букви в) и й), отразява този принцип.

Изключението по член 2, параграф 4, подточка в) се прилага за оборудване, което е специално проектирано, за да бъде инсталирано към част от оборудване, което е изключено от обхвата.

Специално проектирано ЕЕО обикновено означава, че е направено за специални цели; то е проектирано за задоволяване нуждите на специфична употреба. Например, ЕЕО, специално проектирано за неподвижно монтирани големи инсталации (LSFI), е необходимо да бъде проектирано, да има определени размери и да е изработено съобразно нуждите на употребата.

За да се възползва от изключението по чл. 2, параграф 4, буква в), „специално проектираното“ ЕЕО трябва да бъде предназначено само да бъде инсталирано в друг тип оборудване, което е изключено. По този начин, ако отделно ЕЕО може да функционира в оборудване, което е изключено от или е в обхвата, то същото ще бъде в обхвата, освен ако не може да се докаже (напр. с документи за продажба, инструкции за монтаж, маркетингова литература и т.н.), че то ще се инсталира само в изключено оборудване. Вижте също въпроси 4.4 - 4.6.

Изключението, съгласно член 2, параграф 4, подточка й) се прилага към оборудване, което е проектирано само и единствено за целите на научно-изследователската и развойна дейност. Оборудване, което може да се използва за целите на научно-изследователската и развойна дейност, но също така например за мониторинг и контрол, не може да се възползва от изключението, но трябва да изпълнява изискванията. Вижте също въпрос 4.2 за изключението за научно-изследователска и развойна дейност.

4.2. Изключено ли е от обхвата на RoHS 2 оборудване за научно-изследователска и развойна дейност?

Оборудване, специално проектирано единствено за целите на научно-изследователската и развойната дейност, което е предоставяно само на принципа на свързаните стопански системи, е изключено от обхвата на RoHS 2. Това е така, защото ако този тип оборудване попадеше в обхвата на RoHS 2, това би могло да затрудни изследователската работа, научния напредък, развитието и иновациите в Европейския съюз.

Научно-изследователската и развойна дейности директно допринася за постигане на напредък в науката и технологията. ЕЕО, проектирано единствено за постигането на тези цели и предоставяно само на принципа на свързаните стопански системи, покрива критериите и е изключено от обхвата на RoHS 2.

Това изключение ще се прилага само към специализирано ЕЕО, което е създадено по поръчка единствено и само за много специфични научно-изследователски приложения. Стандартно оборудване, като например прибори за контрол или инструменти за химически анализ и друго лабораторно оборудване, което може да се използва и за научно-изследователска дейност и за търговски или други цели, няма да се възползва от това изключение. Не се отнася и за оборудване, проектирано и пуснато на пазара за изпитване, валидиране или контрол на научно-

изследователско оборудване и/или прототипи, тъй като това оборудване ще принадлежи към категория 9.

За да се възползва от изключението за целите на научно-изследователска и развойна дейност, съответното оборудване трябва да бъде направено по поръчка за точно определен клиент или малък брой клиенти, включени в разработването на научно-изследователски или прототипни продукти.

Примери на ЕЕО, което може да се възползва от това изключение:

- Незавършени продукти като прототипи (работни модели) или пробен образец/изпитвано ЕЕО;
- Вътрешнофирмени, изработени по поръчка, „образци за разработка“, използвани единствено за разработване, тестване, валидиране и оценяване на такива незавършени продукти, включително оценка на регулаторно съответствие, продуктово изпълнение и определяне възприемчивостта му от клиента.

Този тип ЕЕО принадлежи към идейния, проектантски, предпроизводствен етап или етап на разработване и като такъв е проектиран за научно-изследователската употреба.

4.3. ЕЕО, монтирано в сгради, извън обхвата на директивата ли е?

Член 2, параграф 4, подточка в) се отнася към „друг тип оборудване“, което е извън обхвата на Директивата. Сградите не се разглеждат като оборудване за целите на RoHS 2. Следователно оборудване, което е инсталирано в сграда не може да бъде изключено на базата на член 2, параграф 4, подточка в). Инсталациите в дадена сграда могат да бъдат изключени, ако отговарят на критериите за „големи единици стационарно промишлено оборудване“ или „неподвижно монтирани големи инсталации“; вижте част 3 за упътване.

4.4. Какво се има предвид под „многобройна“ или „двойна“ употреба?

ЕЕО с „много употреби“ или „двойна употреба“ притежава употреби, които са във и извън обхвата.

Терминът „двойна употреба“ е широко използван от индустрията и контролните органи в същия смисъл както споменатата по-горе „многобройна употреба“. В контекста на WEEE Директивата (2002/96/ЕС), „двойната употреба“ обаче се отнася до разграничението между потребителска и професионална употреба. Това разграничение не е приложимо в RoHS 2; едни и същи изисквания се прилагат към ЕЕО, независимо от сектора им на употреба.

4.5. Ако ЕЕО притежава много употреби, от които една е в обхвата на RoHS 2, трябва ли ЕЕО да съответства на изискванията?

ЕЕО, за което се планира да има поне една употреба в обхвата на RoHS 2, трябва да съответства на разпоредбите на Директивата. Например, хладилник, който би могъл да бъде инсталиран или в търговско превозно средство или в хотелска стая е включен в обхвата (макар и първият пример да е изключен посредством член 2, параграф 4, буква е), заедно с член 2, параграф 4, буква в)). Мобилните устройства, непредназначени за движение по пътища, предоставени и за професионалисти, и за потребители, например чрез мястото им на продажба, също ще трябва да съответстват. Също така, ЕЕО, което може да се използва за защита на основните интереси на сигурността на държавите-членки, но има и други употреби, ще бъде в обхвата и трябва да съответства.

Терминът „предвидена употреба“ е обяснен в Синьото Ръководство (Blue Guide - http://ec.europa.eu/enterprise/policies/single-market-goods/files/blue-guide/guidepublic_en.pdf).

4.6. Може ли ЕЕО с многобройни употреби, което е несъответстващо на изискванията на Директивата, да бъде предоставено за употреба в изключени от ограниченията продукти?

Когато несъответстващо ЕЕО се пуска или предоставя на пазара за изключена употреба, икономическият оператор, пускайки или предоставяйки го на пазара, е отговорен за това да е напълно осведомен за планираната употреба на оборудването. Следователно всеки икономически оператор е отговорен за това да се увери, че ЕЕО е налично само за употребите извън обхвата на RoHS 2 (Член 11).

5. Обхват – Кабели

5.1. Кабелите влизат ли в обхвата на RoHS 2?

Като цяло, от 3 януари 2013 г. кабелите са в обхвата на RoHS 2, освен ако не принадлежат към ЕЕО или комбинация от ЕЕО, което е извън обхвата на RoHS 2. Кабелите, които се използват за провеждане на електрически ток или електромагнитни полета са ЕЕО. (Оптичните кабели не са ЕЕО и следователно не попадат в обхвата на RoHS 2. Вижте въпрос 7.2.). Кабелите, които попадат в една от продуктовете категории на RoHS 1 вече са били в обхвата на RoHS 1. Това вече е отразено в документа на ЕК „Често задавани въпроси относно RoHS 1”.

За да се постави даден кабел в определена категория, видът му и планираната употреба трябва да се вземат предвид. Специализирани кабели като например SCART-кабели (21-щифтов кабелен съединител за свързване на аудио-визуална техника), (High-Definition Multimedia Interface) HDMI-кабели и мрежови кабели, които се използват, например при трансфер на звук, данни и видео, са в категории 3 и 4. Незавършени кабели, като кабелни барабани без щепсели, не са били в обхвата на RoHS 1 и могат да бъдат класифицирани,

като ЕЕО от категория 11. Кабелите, които не са били в обхвата на RoHS 1, не е нужно да съответстват на разпоредбите на RoHS 2 до 22 юли 2019 г.

Кабелите може да са част от друго ЕЕО, пуснато на пазара, или те могат да бъдат пуснати на пазара самостоятелно. Кабелите, които са част от ЕЕО, може да са вътрешни (прикрепени за постоянно) или външни (външно свързани и сменяеми, но се продават заедно с ЕЕО или се предлагат на пазара/транспортират за употреба с даденото ЕЕО). Кабелите, специално предназначени за медицински изделия и прибори за контрол и управление, ще бъдат засегнати от разпоредбите на RoHS 2 на съответните дати, когато тези разпоредби влизат в сила за това ЕЕО.

5.2. Какви са изискванията за вътрешните проводници и кабели?

Вътрешните проводници не са кабели. Вътрешните проводници на всяко ЕЕО, които са в обхвата на RoHS 2, трябва само да отговаря на изискванията на въведените ограничения за материалите, както всички други компоненти на ЕЕО; няма изискване за самостоятелна CE маркировка и Декларация за съответствие. Ако за дадено ЕЕО има преходен период или пък е изключено от обхвата, същото се прилага и за вътрешната електрическа инсталация. Същите принципи се прилагат към прикрепените за постоянно кабели, например кабелите на повечето лампи.

5.3. Какви са изискванията за външните кабели?

Външните кабели, които са част от друго ЕЕО, защото се продават заедно или предлагат на пазара/транспортират за употреба с ЕЕО, например основните кабели, които свързват ЕЕО с електрическата мрежа, трябва да отговарят на изискванията за въведените ограничения за материалите, но не е необходимо да имат самостоятелна CE маркировка и Декларация за съответствието, ако са обхванати от Декларацията за съответствието за ЕЕО и същото ЕЕО има CE маркировка. Кабелът винаги следва същите технически изисквания както ЕЕО, към което принадлежи. (Обърнете внимание, обаче, че друго приложимо законодателство, като например Нисковолтовата Директива, може да изисква индивидуална CE маркировка и Декларация за съответствие).

Външните кабели, пуснати на пазара отделно, които не са част от друго ЕЕО, трябва да отговарят на изискванията за ограниченията за материалите и ще е необходимо да са съпроводени с Декларация за съответствие и да притежават CE маркировка от съответната дата.

6. Общ отворен обхват

6.1. Кои видове оборудване се възползват от изключението от обхвата?

Неизчерпателен списък с примери на изключено оборудване, съгласно член 2, параграф 4, включва следното:

Разпоредба	Кратко съдържание на изключението	Примерно оборудване
Член 2, параграф 4, подточка а)	Оборудване, предназначено за военна употреба и за целите на националната сигурност	- Реактивен снаряд (ракети) - Полеви Компютри
Член 2, параграф 4, подточка б)	Оборудване, предназначено за изпращане в космическото пространство	- Сателити - Космически сонди
Член 2, параграф 4, подточка в)	ЕЕО, което е част от друго оборудване, което е извън обхвата на Директивата.	Компютри, специално проектирани за инсталиране в самолет (летателен апарат)
Член 2, параграф 4, подточка г)	Големи единици стационарно промишлено оборудване	- Производствени и технологични линии - Кранове Вижте също въпрос 3.1.
Член 2, параграф 4, подточка д)	Неподвижно монтирани големи инсталации	- Асансьори - Конвейерни транспортни системи Вижте също въпрос 3.1.
Член 2, параграф 4, подточка е)	Средства за транспорт	Автомобили, търговски превозни средства, самолети, влакове, плавателни съдове
Член 2, параграф 4,	Мобилни устройства, непредназначени за движение	- Хидравлични екскаватори

подточка ж)	по пътищата	(багери) - вилични кари - Оборудване за поддръжка на пътища -Комбайни
Член 2, параграф 4, подточка з)	Активни имплантируеми медицински изделия	Пейсмейкъри
Член 2, параграф 4, подточка и)	Фотоволтаични панели	Слънчеви панели
Член 2, параграф 4, подточка й)	Оборудване за целите на научно-изследователската и развойна дейност	Ват-везни Вижте също въпрос 4.2.

6.2. Как да преценя, към коя категория ЕЕО попада даден продукт?

За някои категории ЕЕО, като медицинските изделия, е налице специфично законодателство за сектора (например Директивата за медицински изделия, 93/42/ЕЕС), което определя какви видове продукти са включени в рамките на съответния му обхват. В тези случаи, такова специфично законодателство за даден сектор има предимство.

Отнасянето на даден продукт към категория се свързва основно със срока на освобождаванията и съответните преходни разпоредби. Продължителността на освобождаванията, също така, зависи от категорията на оборудването. Подробна информация за срока на действие на освобождаванията се съдържа във въпрос 9.1.

Относно преходните разпоредби, квалифицирането на определен продукт като ЕЕО не е толкова важно, колкото първоначалната оценка дали продуктът е „нов за RoHS 2” или не. Продуктите, които са „нови за RoHS 2” не са само в „новите“ категории 8, 9 и 11, но може също да принадлежат към някоя друга категория. Това решение трябва да се вземе „за всеки отделен случай“.

От 22 юли 2019 г., всички разпоредби на RoHS 2 ще се прилагат за цялото ЕЕО, което не е по някакъв начин изключено от обхвата, и следователно категориите ще бъдат приложими само за определените освобождавания.

Докато това е решение за производителя или вносителя, насоки може да бъдат потърсени от компетентния орган в държавата-членка, където производителят или вносителят възнамеряват да продават продукта. При поискване от компетентния орган, например при контрол, е възможно производителят/вносителят да трябва да докаже своето решение.

6.3. RoHS 2 прилага ли се към ЕЕО за професионални и индустриални употреби?

Да. RoHS 2, точно както RoHS 1, не прави разграничение между ЕЕО за потребителска употреба и ЕЕО за професионална и индустриална употреба. В някои случаи, обаче, може да се прилагат специфични изключения (Член 2, параграф 4) или преходни периоди, разпределени във времето (Член 4, параграфи 3, 4 и 5).

6.4. Влизат ли в обхвата телекомуникационни мрежи?

Да. Освобождаване 7, б) от Приложение III на RoHS 2, което допуска употребата на олово в припои за IT и телекомуникационни мрежи определя, че същите са в обхвата на директивата. Терминът „IT и телекомуникационни мрежи“ също включва кабелна телевизия и други подобни мрежи.

6.5. Влизат ли в обхвата електрическите табла?

Зависи от това, дали таблото се пуска на пазара като завършено ЕЕО (т.е. за директна употреба от краен потребител), или се пуска на пазара като компонент за по-нататъшно производство или интегриране в готов продукт, който е ЕЕО. Електрическото разпределително табло за експлоатация в жилищна сграда е оборудване, върху което са поставени различни модули (като например електрически прекъсвачи). И таблото и модулите, които са поставени върху него, обикновено са стандартно оборудване, продавано на строители или собственици на жилища за непосредствена употреба и също са в обхвата на RoHS 2.

По подобен начин, за графичните дисплей карти за компютри също се смята, че са в рамките на обхвата на RoHS 2, ако се доставят като завършени продукти и се планира да изпълняват електрическа или електронна функция. Обаче такива карти, или празна карта, т.е. карта без монтирани компоненти или модули, продавани за по-нататъшно производство или интегриране в готов продукт, не са завършено (готово) ЕЕО.

6.6. Таблата за електрически предпазители влизат ли в обхвата?

Влизат в обхвата, само ако таблото за предпазители се пуска на пазара за директна употреба от краен потребител.

6.7. Активните радиочестотни идентификационни (RFID) микрочипове влизат ли в обхвата?

Да. RFID микрочиповете (активни и пасивни) са в обхвата и трябва да съответстват на RoHS 2, тъй като отговарят на определението за ЕЕО, както е посочено в член 3, параграф 1, освен ако не ползват освобождаване съгласно член 2, параграф 4. Като цяло се счита, че спадат към категория 3.

RFID микрочиповете често се използват, като се прикрепят към други изделия, например за идентификация на стока на склад или контрол срещу кражба. В тези случаи радиочестотния чип не се разглежда като част от изделието, тъй като не се планира да функционира заедно с изделието, а по-скоро да се отстрани преди товарене или употреба (например опаковане). В този случай, изискванията на RoHS 2 трябва да се прилагат само към радиочестотните чипове, а не към изделието към което са прикрепени, освен ако изделието, към което са прикрепени не е само по себе си ЕЕО и попада в обхвата.

RFID, които са прикрепени за постоянно към уред/оборудване (или е трудно да се отделят от него), попадащо в други категории на RoHS, може да се разглеждат като компоненти на такъв уред/оборудване и по този начин да се разглеждат като част от същата категория като уреда/оборудването.

6.8. Трябва ли опаковката да е в съответствие с RoHS 2?

Не. Съгласно параграф 14 от преамбюла, RoHS следва да се прилага, без да се засяга специалното законодателство за управление на отпадъците и следователно, съгласно Директивата 94/62/ЕО относно опаковките и отпадъците от опаковки, е извън обхвата на RoHS 2.

6.9. Как трябва да се интерпретира „професионална употреба“? Прилага ли се само при първо пускане на пазара или също така на по-късен етап?

„Професионална употреба“, отнесена към изключението за мобилни устройства, непредназначени за движение по пътища и определението за промишлени прибори за контрол и управление, се отнася към фазата на употреба на ЕЕО. За да се продава ЕЕО за „професионална употреба“, планираната му крайна употреба трябва да бъде професионална.

Трябва също да се отбележи, че RoHS 2 не прави разграничение между ЕЕО за професионална или непрофесионална употреба, освен тази в няколко изключения. Тези изключения категорично посочват, че засегнатото оборудване е налично само за професионална употреба, за да се приложи изключението.

В някои случаи, даден производител може да пуска ЕЕО на пазара с намерението, че то само ще се ползва за професионална употреба. Обаче, дистрибуторът извън контрола на производителя, може да предостави ЕЕО за непрофесионална употреба (например чрез продажба или наемане). В тези случаи дистрибуторът променя предназначението на ЕЕО и следователно би трябвало да поеме отговорността за съответствието на ЕЕО (член 11).

7. ЕЕО, компоненти и консумативи

7.1. Моят продукт, ЕЕО ли е съгласно член 3, параграфи 1 и 2?

Има два елемента, поясняващи значението на ЕЕО в RoHS 2:

- Основното определение на ЕЕО в член 3, параграф 1;
- Определението на „зависим“ в член 3, параграф 2.

Цялото оборудване, което има поне една планирана функция, която зависи от електрически ток или електромагнитни полета, или която генерира или предава или измерва такива токове и полета, е ЕЕО. Дори ако електрическата функция е само второстепенен елемент на оборудването, въпреки това определението се прилага.

Показателни примери за такова ЕЕО са:

- Газова готварска печка с електрически часовник;
- Пеещо плюшено мече; спортни обувки със светлини;
- Оборудване с бензиново захранване и с електрическа искра за запалване, като тревокосачки.

Във всички тези случаи електрическата функция е проектирана и е неразделна част от функционалността на продукта като пълната функционалност на оборудването е накърнена (т.е. то не работи правилно), ако тази електрическа функция се провали. Не е съществено от къде произхожда електричеството, или представлява основния енергиен източник.

За да бъде един продукт ЕЕО, неговите електрически зависими функции трябва по принцип да бъдат интегрирани.

Например, за гардероб с осветление, дори ако се продава като самостоятелен елемент, трябва да бъде направено разграничение между частите от мебелировката и електрическия/електронен уред, с който същата може да бъде оборудвана. Ако осветлението е само по себе си ЕЕО, и осветлението и гардероба могат да се разделят и

използват като напълно функциониращи отделни продукти, то само електрическото/електронно оборудване (осветлението) е в обхвата на RoHS 2. Тогава мебелировката сама по себе си ще бъде извън обхвата.

Този сценарий е различен от примера за енергийно оборудване, лампи и много други видове ЕЕО, повечето от които вече са в обхвата на RoHS 1 и се състоят от различни подвижни (разглобяеми) електрически/електронни и неелектрически компоненти, които обаче са напълно функциониращи само в комбинация. Тези части са просто неразделна част от ЕЕО и трябва да отговарят на съответните изисквания. Това, например, е отразено в различни съществуващи изключения за неелектрически части на ЕЕО.

Ограниченията на веществата, съгласно член 4, се прилагат за цялото оборудване. Всички уреди, пуснати на пазара и отговарящи на определението за ЕЕО са в обхвата на RoHS 2 под една от 11-те категории в новото Приложение I, освен ако не са изключени от обхвата съгласно член 2, параграф 4.

7.2. Какво означава зависим от електрически ток или електромагнитни полета?

Зависим от електрически ток или електромагнитни полета означава, че такива токове и полета преминават през електрическите или електронни части на ЕЕО, за да се изпълни поне една функция. Оборудване без никакви електрически или електронни части, като например компакт-дискове (CDs) и оптични кабели са извън обхвата на RoHS 2.

7.3. Трябва ли компонентите да са в съответствие с RoHS 2?

RoHS 2 гласи, че ЕЕО трябва да отговаря на изискванията на Директивата. Тъй като оборудването се състои от различни компоненти, ЕЕО може да отговаря на изискванията, само ако всички негови компоненти и части отговарят на изискванията на RoHS 2 за ограничаване на определени опасни вещества, включително неелектрически или неелектронни компоненти, като крепежни елементи или пластмасовата кутия на компютър. Следователно компонентите, използвани в готовото ЕЕО или за ремонт или осъвременяване на употребяваното ЕЕО, което е в обхвата на RoHS 2, трябва да отговарят на изискването за **ограничението на определени опасни вещества, съгласно член 4, но не е необходимо да имат СЕ маркировка**. Компонентите, продавани самостоятелно или ако се произвеждат, за да се употребяват в продукт, ползващ правото на освобождаване, не трябва да имат СЕ маркировка и не трябва да са в съответствие с изискванията за ограничение употребата на определени вещества.

7.4. Консумативите влизат ли в обхвата?

Само консумативи, като съставна част на оборудване, отговарящи на сегашното по-специфично определение за ЕЕО в член 3, параграфи 1 и 2, като например тонери за принтери, са ЕЕО и са в обхвата на RoHS 2.

Съгласно „RoHS 1 Често задавани въпроси“, всички консумативи са били извън обхвата на RoHS 1. Следователно новите продукти, които влизат в обхвата на RoHS 2, като например тонери за принтер, ползват гратисен период съгласно член 2, параграф 2 (до 22 юли 2019 г.).

Консумативи, които не отговарят на определението за ЕЕО (въпрос 7.1.), като например прах за пране или торбички за прахосмукачка, не са оборудване и следователно не попадат в обхвата на RoHS 2.

8. СЕ маркировка, процедури за оценка на съответствието, включително изискваната техническа документация и Декларация за Съответствие.

Следващият раздел обхваща специфични точки относно RoHS 2 и трябва да се чете заедно със Синьото Ръководство (Blue Guide - http://ec.europa.eu/enterprise/policies/single-market-goods/files/blue-guide/guidepublic_en.pdf). Коментарите за изискванията за СЕ маркировка се отнасят изключително за RoHS. СЕ маркировка може (също) да се изисква на базата на друго приложимо законодателство, например Нисковолтовата Директива, Директивата за Електромагнитна Съвместимост (EMCD), R&TTE, Машинната Директива и т.н.

8.1. Какво представлява Новата Законодателна Рамка?

За да се отстранят пречките за свободно движение на стоките и да се създаде ефикасна и ясна Европейска законодателна рамка по отношение на предлагането на пазара на продукти, през 1985 г. Комисията въведе „Нов Подход“, който след това беше доразвит до „Глобален подход“ през 1990 г. Новата Законодателна Рамка (NLF - <http://ec.europa.eu/enterprise/policies/single-market-goods/regulatory-policies-common-rules-for-products/new-legislative-framework/>) представлява модернизация на Новия и Глобалния Подход. Регламент 765/2008 определя изискванията за акредитация и надзор на пазара във връзка с предлагането на пазара на продукти (<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2008:218:0030:0047:en:PDF>). Решение № 768/2008 определя обща рамка за предлагането на пазара на продукти. Това включва разпоредби в подкрепа на надзора на пазара и прилагането на СЕ маркировката, определения на термини, обикновено използвани в продуктовото законодателство (но понякога употребявани понастоящем по различен начин) и процедури, които позволяват

бъдещото секторно законодателство да стане по-последователно и по-лесно за изпълнение. Решението е обвързващо само за европейските институции. За да бъдат оперативни, разпоредбите на Решението трябва да се включат в съществуващите Директиви при следващо преработване. Този процес е известен като „изравняване“.

Като цяло, целта на Новата Законодателна Рамка е да подпомогне вътрешния пазар на стоки до функционира по-добре и да укрепи и модернизира условията за пускане на широка гама продукти на Европейския пазар. Пакетът от мерки в Новата Законодателна Рамка:

- подобрява правилата за надзор на пазара за по-добра защита и на потребители и на професионалисти, включително внос от трети страни;
- повишава качеството на оценката за съответствие на продуктите, посредством по-ясни и твърди правила за изискванията за уведомяване на оценяващите органи;
- пояснява значението на СЕ маркировката; и
- установява обща законодателна рамка за промишлени продукти под формата на пакет от мерки за използване в бъдещото законодателство.

8.2. Какво представлява Декларацията за съответствие (DoC)?

Когато даден продукт се пуска на пазара, производителят или упълномощения представител, регистрирани в границите на Европейския съюз, са длъжни да изготвят Декларация за съответствие с изискванията на ЕС, като част от процедурата за оценка на съответствието. Тази декларация трябва да потвърждава, че изискванията на приложимата Директива са били изпълнени, т.е. по отношение на RoHS 2, ЕЕО е в съответствие с ограниченията за употреба на определени опасни вещества. Съгласно член 5 на Решение № 768/2008/ЕО (обща рамка за предлагането на пазара на продукти), **законодателството, изискващо Декларация за съответствие, предвижда изготвянето на единствена декларация по отношение на всички актове на Общността, приложими към продукта**. В светлината на това, трябва да се насърчава и поощрява изготвянето на единствена декларация.

8.3. Какво е необходимо да се включи в техническата документация?

Член 7, буква б) на RoHS 2 изисква производителят да изготви изискваната техническа документация и да извърши процедура за вътрешен производствен контрол, в съответствие с модул А от Приложение II към Решение № 768/2008/ЕО (обща рамка за предлагането на пазара на продукти) или такава процедура да е извършена от името на производителя. Следователно, изискванията за техническа документация могат да бъдат

открити в модул А на същото приложение II на Решението. Европейският комитет за стандартизация в електротехниката (CENELEC) изготви хармонизиран Европейски Стандарт относно изискваната техническа документация за презумпция за съответствието, което дава насоки за удовлетворяване на изискванията на Решение 768/2008/ЕС.

(EN50581:2012): Техническа документация за оценяване на електрически и електронни продукти, по отношение на ограничението на опасните вещества. Публикуван е в Официален вестник на ЕС:

http://www3.moew.government.bg/files/file/Chemicals/RoHS/OJ_EN50581.pdf

8.4. Как да се разглежда промяната към CE маркировка?

Цялото ЕЕО, което влиза в обхвата, трябва да притежава CE маркировка и да се включи препратка към RoHS 2 (Директива 2011/65/ЕС) в Декларацията за съответствие от датата, когато се прилагат ограниченията за употреба на определени опасни вещества. (вижте също въпрос 2.4.). Когато ЕЕО, попадащо в обхвата на RoHS 2 и отговарящо на ограниченията за употреба на определени опасни вещества, процедурните и други изисквания, се пуска на пазара на датата, на която влиза в сила Директивата (21 юли 2011 г.) или след това, може да бъде CE-маркирано и да е включена RoHS 2 в Декларацията за съответствие, дори ако ограниченията за определени опасни вещества все още не се прилагат.

8.5. Нужно ли е резервните части и компонентите, които ще се инсталират като част от по-голямо оборудване (сборъчни комплекти - sub-assemblies), да имат CE маркировка и Декларация за съответствието?

Член 3 прави разграничение между ЕЕО (член 3, параграф 1) и резервни части (член 3, параграф 27). Съгласно член 4, ЕЕО и резервните части трябва да съответстват на изискванията за ограничаване на определени опасни вещества, но изискванията за поставяне на CE маркировка по член 15 се прилагат само за готовото ЕЕО. Следователно резервните части, които не представляват завършено ЕЕО (член 3, параграф 1), не трябва да имат CE маркировка или Декларация за съответствие. Резервните части не са завършено ЕЕО, когато се предлагат на пазара за ремонт, повторна употреба или осъвременяване на функционалните характеристики на специфично ЕЕО.

Продуктите, които са готово ЕЕО, като например някои графични карти, е необходимо да имат CE маркировка и Декларация за съответствие. Същото се прилага и за сборъчни комплекти, които ще се инсталират като част от по-голямо оборудване, с изключение на комплектовки, които се доставят за последващо интегриране в ЕЕО от производител или вложител, като в този случай не се изисква отделна CE маркировка или Декларация за съответствие, тъй като те вече са обхванати от Декларацията за съответствие на даденото ЕЕО.

8.6. Необходими ли са CE маркировка и Декларация за съответствие за RoHS 2 за оборудване от категории 8 и 9 и друго оборудване, наскоро влязло в обхвата, преди ограниченията за определени вещества да бъдат прилагани?

Член 2, параграф 2, гласи, че продукти, несъответстващи на настоящата директива, и които са били извън обхвата на RoHS 1, но са в обхвата на RoHS 2, имат пълен достъп до пазара до 22 юли 2019 г., освен ако няма точно определени дати за прилагане в член 4, параграфи 3 и 4. За целите на член 2, параграф 2, „несъответстващо“ не означава само, че не е необходимо тези продукти да съответстват на ограниченията за употреба на определени опасни вещества, но също така и на процедурните изисквания по RoHS 2, включително Декларация за съответствие и CE маркировка. Следователно, въпреки че няма преходен период за Декларацията за съответствие и CE маркировката, оборудването от категории 8 и 9 не е нужно да бъде с CE маркировка или да включва ‘RoHS 2’ в Декларацията за съответствие до прилагането на ограниченията. Друго ЕЕО, извън обхвата на RoHS 1, но в обхвата на RoHS 2, няма да се нуждае от CE маркировка или Декларация за съответствието за RoHS 2, освен ако се пуска на пазара след 23 юли 2019 г.

8.7. Как мога да разбера дали един продукт вече е в съответствие с ограниченията по отношение на определени опасни вещества, ако преходният период е все още в сила?

Информацията относно това, дали ЕЕО, което:

- все още е предмет на преходен период по RoHS 2

и

- има CE маркировка,

вече е в съответствие с изискванията за определени опасни вещества, ще бъде открита в Декларацията за съответствие.

8.8. От гледна точка на CE маркировката, „завършен продукт“ (член 7, подточка в)) и „завършено ЕЕО“ (член 15, ал. 1), едно и също ли означават?

Да. Синият наръчник (Blue Guide, стр. 15) дава допълнително напътствие за това и подсказва, че за целите на директивата, термини като „електрическо и електронно оборудване“ може да се чете като „електрически и електронен продукт“, където това подпомага поясняването на значението. Следователно, за целите на член 7 и член 15, термините „продукт“ и „ЕЕО“ се счита, че имат същото значение и са взаимозаменяеми.

8.9. Ако RoHS 2 се прилага към целия продукт, трябва ли да се изготвя Декларация за Съответствие и свързана със „CE“ техническа документация за част, която не е ЕЕО?

Декларацията за съответствие трябва да се отнася за продукта, както е пуснат на пазара по член 4. Това обикновено би могло да бъде номер на модела или подобно описание на целия продукт така, както се предлага на пазара.

RoHS 2 се прилага към оборудването и всички негови съставни части, например, оборудване с електрически двигател, продаван заедно с регулиращи инструменти и кутия. Обаче, RoHS 2 не се прилага за наръчници, документация, консумативи и т.н., които нямат съставни части на оборудване, както и за опаковки, предназначени да се отстранят и изхвърлят скоро след като оборудването влезе в употреба. Изискваната техническа документация по член 7, параграф б), трябва да включва информация за съответствие за всички съставни части на продукта, както е описано по-горе.

8.10. Как може да се използват хармонизираните стандарти за доказване на съответствието?

Синьото Ръководство (Blue Guide – 4.3, стр. 29) дава насоки за презумпцията за съответствие, включително употребата на хармонизирани стандарти.

8.11. Какво означава СЕ маркировката върху ЕЕО по отношение на ограничените вещества?

СЕ маркировката символизира съответствието на продукта с приложимите изисквания на Европейския съюз, наложени на производителя. Следователно, СЕ маркировката, поставена на даден продукт представлява декларация от отговорното лице, че:

- продуктът съответства на всички приложими разпоредби на Европейския съюз, и
- са извършени подходящите процедури за оценка на съответствието.

От 2 януари 2013 г. ЕЕО, което е в обхвата и на което е нанесена СЕ маркировка, се приема по презумпция, че съответства на изискванията на RoHS 2 и следователно по презумпция не съдържа стойности на концентрации, повече от допустимия максимум, както е посочено в Приложения II, III и IV на RoHS 2.

8.12. Възможно ли е да има някаква RoHS маркировка, различна от СЕ маркировката?

От 2 януари 2013 г., СЕ маркировката трябва да е **единствената** маркировка, която потвърждава съответствието на продукта с изискванията на RoHS 2. Съгласно Регламент 765/2008/ЕО се забранява нанасянето на маркировки, знаци или надписи, които биха могли да подведат трети лица относно значението или формата на СЕ маркировката.

8.13. Отчитайки периода от време между пускането на пазара на продукт и проверката, която прави дистрибутора, кога е необходимо продукта да бъде в съответствие с тази директива?

Необходимо е продуктът да съответства на изискванията, включително и идентификационната информация, които са приложими към момента на неговото пускане на пазара (от производителя или вносителя). След това той може да продължи да се предоставя на пазара от икономическите оператори във веригата за дистрибуция. Обаче, това не се отнася за края на преходния период, определен в член 2, параграф 2, за несъответстващите продукти; вижте Въпрос 2.1.

8.14. Какви са изискванията за маркиране на продукта за целите на проследимост?

Член 7 изисква производителят да отбележи на оборудването неговия вид, партида или сериен номер или друг елемент, който позволява неговата идентификация. Честотата на маркиране, дали е за вида на продукта, партидата или индивидуалните серийни номера, е въпрос на бизнес решение.

Когато идентифицираните несъответствия изискват действие от страна на икономическите оператори, продуктова идентификация може да се използва за предприемане на действие, което изисква смекчаване на това несъответствие и разграничаване между съответстващото и несъответстващото ЕЕО, предлагано на пазара.

9. Ограничени вещества и Освобождания от ограниченията на директивата

9.1. Каква е разликата между RoHS 1 и RoHS 2 относно изискванията за освобождаване?

Въведени са няколко промени по отношение на изискванията за освобождаване в RoHS 2. Тези промени се отнасят за процедурните аспекти, както и за критериите за оценяване на заявленията за освобождаване. Новите процедурни аспекти са:

- Производителите, които кандидатстват за освобождавания, трябва да изпълняват минималните изисквания в Приложение V.
- Фиксирани са крайните срокове за Европейската комисия, за предоставяне, подновяване или отнемане на освобождаване.
- Дефинирани са преходни мерки в случай, че освобождаванията не са подновени или са отнети.

В допълнение към двата критерия за оценка на освобождаванията в RoHS 1 (т.е. приложимост, и дали въздействието върху околната среда, здравето и безопасността на потребителите от замаяната има негативен ефект в сравнение с употребата на ограничените вещества), в RoHS 2 е добавен трети критерий. Следователно, в бъдеще също трябва да бъде оценено дали **е осигурена надеждност на заместителите**. Освобождаване може да бъде предоставено, само ако поне един от трите критерия оправдава специфичната

употреба на ограниченото вещество. Моля, отбележете, че критерият за въздействие е променен от RoHS 1 към RoHS 2. При RoHS 2, ако общото въздействие от заместването на ограничено вещество се окаже негативно, тогава това би оправдало съответното освобождаване.

В допълнение, следните параметри трябва да се вземат предвид:

- Наличие на заместители (ново)
- Социално-икономическо въздействие на заместването (ново)

Това означава, че освобождаването не може да се базира само на тези параметри. Те не се считат за толкова значими, колкото трите критерии, посочени по-горе. Ако един критерий е изпълнен, може впоследствие параметрите да повлияят на вземането на решение.

По отношение на заявленията за освобождаване, същите може да се подават от производител, упълномощен представител на производител или икономически оператор във веригата на доставки както преди. Освен това, максималната продължителност на освобождаването е променена и към сегашния момент, решение се взема на база за всеки отделен случай.

Освобождаванията са описани в две приложения към RoHS 2:

- Приложение III: случаи на употреба, освободена от ограничението за използване на определени опасни вещества, засягащи цялото ЕЕО, което попада в обхвата (включително медицински изделия и прибори за контрол и управление);
- Приложение IV: случаи на употреба, освободена от ограничението за използване на определени опасни вещества, отнасяща се по-специално до медицинските изделия и приборите за контрол и управление.

Към сегашния момент освобождавания се предоставят за максималния срок на действие и могат да бъдат подновявани само при поискване (заявление за подновяване) след оценка за всеки отделен случай.

RoHS 2 Освобождения – максимални срокове на действие				
Освобождения ЕЕО категории	Освобождения, описани в Приложение III към 21 юли 2011 г.		Освобождения, описани в Приложение IV към 21 юли 2011 г.	
	Уточнена дата на прилагане	Неуточнена дата на прилагане	Уточнена дата на прилагане	Неуточнена дата на прилагане
Категории от 1 до 7 и 10	22 юли 2011 – уточнена дата	22 юли 2011 – 21 юли 2016 г.	Не е приложимо	Не е приложимо
Категории 8 и 9 (общо)	22 юли 2014 – уточнена дата	22 юли 2014 – 21 юли 2021 г.	22 юли 2014 – уточнена дата	22 юли 2014 – 21 юли 2021 г.
Категории 8 in vitro*	22 юли 2016 – уточнена дата	22 юли 2016 – 21 юли 2023 г.	22 юли 2016 – уточнена дата	22 юли 2016 – 21 юли 2023 г.
Категория 9 Промислени прибори*	22 юли 2017 – уточнена дата	22 юли 2017 – 21 юли 2024 г.	22 юли 2017 – уточнена дата	22 юли 2017 – 21 юли 2024 г.

* Информацията за специфична употреба на освобожденията (категория 8 „in vitro“, или категория 9 „промишлени прибори“) може да бъде намерена в документацията, придружаваща заявлението за освобождение.

Освобожденията, изброени в Приложение III и IV няма повече да се прилагат, когато:

- техният срок на действие е изтекъл;
- са отнети, защото условията, посочени в член 5, параграф 1, буква а) вече не са изпълнени (всеки може да подаде заявление за отнемане на освобождение, допускайки, че притежава документация, която може да го докаже).

9.2. Освобожденията се предоставят за отделна компания, оборудване или употреба?

Освобожденията се предоставят за специфични вещества, използвани в конкретни случаи на употреба и не за цялото ЕЕО, нито за дадена компания. Следователно, който и да използва веществата в конкретната употреба може да се възползва от освобождението.

9.3. Възможно ли е да се провери дали е било подадено заявление за освобождаване?

Да, веднага щом като бъде обявена консултация със заинтересованите лица. Цялата информация за заявлението за освобождаване от изискванията в RoHS 2 може да бъде открита на следния интернет адрес: http://ec.europa.eu/environment/waste/rohs_eee/events_rohs1_en.htm.

9.4. Как освобождаванията, наскоро предоставени по RoHS 1, ще се прилагат в RoHS 2?

Последните освобождавания, предоставени по RoHS 1 съгласно Решение на Комисията 2011/534/ЕС, вече са включени в Приложение III на RoHS 2 с приемането на две делегирани директиви:

- Делегирана директива 2012/50/ЕС на Комисията от 10 октомври 2012 г. за изменение с цел привеждане в съответствие с техническия прогрес на Приложение III към Директива 2011/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета относно освобождаване от ограничението за употреба на олово (ОВ, L 348, 18.12.2012 г.).
- Делегирана директива 2012/51/ЕС на Комисията от 10 октомври 2012 г. за изменение с цел привеждане в съответствие с техническия прогрес на Приложение III към Директива 2011/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета относно освобождаване от ограничението за употреба на кадмий (ОВ, L 348, 18.12.2012 г.)

9.5. Изключението, предоставено съгласно член 4, параграф 4, буква е), прилага ли се към всички изтекли освобождавания, независимо от това, дали текста в Приложение III или IV изрично потвърждава тази точка или не?

Да, изключенията, предоставени съгласно член 4, параграф 4, буква е) не са ограничени до тези, изрично потвърдени в Приложение III или Приложение IV.

9.6. Какви са максималните стойности на концентрацията за ограничените вещества и как мога да се уверя, че моето ЕЕО съответства на изискванията?

Максималните стойности на концентрацията, описани в член 4, параграф 2, са изброени в Приложение II на RoHS 2. За олово, живак, шествалентен хром, полибромирани бифенили (PBВ) и полибромирани дифенилетири (PBDE), максималната тегловна концентрация е 0,1% във всички еднородни материали в ЕЕО. За кадмия, съответната максимална тегловна концентрация е 0,01% във всички еднородни материали в ЕЕО.

Хармонизираният европейски стандарт EN 50581:2012 посочва техническата документация, която производителят може да състави, за да демонстрира съответствие с ограниченията за определени опасни вещества в RoHS 2. Техническата документация също трябва да е в съответствие с Модул А в Приложение II към Решение 768/2008/ЕО. Следователно, стандартът трябва да се чете заедно с Модул А.

Държавите-членки могат все пак да извършат анализи на дадено ЕЕО, като част от тяхната контролна дейност. Ако тези анализи покажат нарушение на ограниченията за определени опасни вещества, производителят на ЕЕО носи пълната отговорност за това, въпреки оценката, която е направил на ЕЕО според стандарта.

9.7. Ограниченията за употреба на определени опасни вещества прилагат ли се към производствения процес?

Не. Ограниченията се прилагат само за готовото ЕЕО. Следователно ограничените вещества може да се използват в производствения процес, доколкото не нарушават други разпоредби и готовото ЕЕО не съдържа опасните вещества над допустимите максимални концентрационни стойности.

9.8. Какво е хомогенен (еднороден) материал?

Еднороден материал е или:

материал, състоящ се от комбинация от материали,

- 1) Материал с изцяло еднакъв състав; или
- 2) Материал, който се състои от комбинация от материали и който не може да бъде разглобен или разделен на различни материали чрез механични действия, като развинтване, разрязване, раздробяване, смилане или абразивни технологии.

Примери за еднородни материали включват пластмасово покритие към компютърен екран, медна жица във вътрешната част на кабел и споена част на спояваща връзка.

Цялото ЕЕО се състои от много различни еднородни материали и максималните стойности на концентрациите се прилагат индивидуално към всеки един от тях.

Всяка проба, взета от ЕЕО от контролен орган на държава-членка, не трябва да съдържа веществата, предмет на ограничение над максимално допустимите концентрации, освен ако няма приложимо освобождаване. Надлежната грижа и рисковите фактори трябва да се вземат под внимание, когато се подготвят проби за целите на оценка на съответствието, за да се гарантира, че индивидуалните еднородни материали са адекватно разделени, когато хомогенизиращите проби може да разредят наличието на ограничените вещества за прилагания метод за анализ.

9.9. Има ли лесни методи за анализ на шествалентен хром в покрития?

Анализът за определяне процентно тегловно съдържание на шествалентен хром (CrVI) е труден. От друга страна съществува лесен, надежден и много чувствителен метод за анализ на CrVI в пасивиращи покрития, но дава резултати в $\mu\text{g}/\text{cm}^2$. За да се превърнат тези стойности в % се изисква да се знае дебелината и плътността на покритието. Дебелината на покритието обикновено не е известна и повечето производители на

електрическо оборудване нямат нужната апаратура или познания да измерят точно дебелината. Плътноста не е известна, но би могло да се приеме, че е около 5.0 g/cm^2 .

Пасивиращите покрития, които се използват за електрическо оборудване са по същество два вида: а) съдържащи шествалентен хром от около 10% в покритието (например в жълти или маслинозелени покрития) или б) не се очаква присъствие на шествалентен хром, като например в тривалентни покрития, където Cr(VI) трябва да е в съдържание под 0.1%. Ако има предположение за плътността на покритието и дебелината (на базата на цвят и вид), тогава може да се направи приемлива оценка за концентрацията на Cr(VI) от резултата, получен по метода на екстракция с гореща вода. Този приблизителен резултат обикновено ще бъде много по-голям от 0.1 % Cr(VI) за покрития, със зададени Cr(VI) покрития и обикновено ще бъде под 0.1%, ако Cr(VI) не се очаква да присъства, въпреки че изключения наистина се наблюдават. Ако са получени гранични стойности, тогава дебелината на покритието може да бъде измерено, така че по-точни концентрации за Cr(VI) биха могли да бъдат изчислени, но това се очаква да е необходимо само в малък процент от тестовите.

9.10. Каква трябва да е дебелината на покритието, за да бъде еднороден материала?

Дефиницията на RoHS за еднородни материали е такава, че ако два материала, като например два слоя на покритие, могат да бъдат разделени с помощта на физични методи, тогава те представляват два различни еднородни материала. Видовете покрития, използвани в ЕЕО, по-тънки от 100 nm рядко съдържат ограничените по RoHS вещества, с изключение на някои тънки пасивиращи покрития. Следователно е възможно да се изключат тези тънки покрития от необходимостта да бъдат анализирани, както е обяснено в Приложение III на ръководството на BioIS/ERA (<http://rohs.biois.com/product-group-factsheets>).

9.11. Какво представляват „затворени свързани” стопански системи?

Съгласно член 4, параграф 5, резервните части, възстановени от ЕЕО, пуснато на пазара преди RoHS 1 да влезе в сила на 1 юли 2006 г. и повторно употребени в ново ЕЕО, пуснато на пазара преди 1 юли 2016 г. са освободени от ограниченията за употреба на определени опасни вещества, при условие, че тяхната повторна употреба се извършва в „подлежащи на одит затворени свързани B2B-стопански системи за връщане”. Това означава, че резервните части, съдържащи ограничените опасни вещества в нива над максимално допустимите концентрации, могат да бъдат препродавани на други фирми и само в рамките на система, където всички прехвърляния са регистрирани, документирани и проследими (т.е. не може да се продават на „обикновения” пазар). Освен това, и купувача и крайния потребител трябва да бъдат информирани за повторната употреба на частите, включително за риска от съдържание на опасни вещества. Например, това би могло да бъде посочено на опаковката.